

Adoptiolapsen imetys

Adoptoidun lapsen imetys on edelleen suhteellisen vaiettu aihe maassamme, mutta esimerkiksi Yhdysvalloissa se on jo arkipäivää.

Imettäminen on paljon muutakin kuin syömistä. Rintamaito sisältää runsaasti ravintoaineita ja monia lapsen kehityksen kannalta välttämättömiä suoja-aineita, mutta imetys edistää myös äidin ja lapsen suhdetta. Tärkeää on läheisyys, katsekontakti äidin kanssa, ihokosketus ja turvallisuus. Rintaruokinnan lisäksi lapsentahtinen pulloruokinta ihokontaktissa on hyvä vaihtoehto vahvistamaan kiintymyssuhdetta lapsen ja vanhemman välille.

On hyvä tietää, ettei lapsen tarvitse olla vauva voidakseen olla imetettävänä. Vielä 1,5–2-vuotiaankin voi opettaa rinnalle. Tämä on täysin normaali asia – rintojen ensisijainen tehtävä on lapsen ruokkiminen. Kaikki muu tulee sen jälkeen.

Hanki tukea

Aiheeseen kannattaa tutustua huolellisesti etukäteen. Netistä löytyy paljon hyvää tietoa ja vertaiskokemuksia englanniksi. Valmistautuminen ja tiedonhankinta lisäävät onnistumisen mahdollisuuksia.

Puolison ja muiden läheisten tuki on tärkeää. Koska adoptioimetys on Suomessa suhteellisen uusi asia, kannattaa miettiä, kenelle asiasta kertoo. Imetys on kaikessa tavallisuudessaan hyvin herkkä asia – äiti kaipaakaan nautusta ja hyväksyntää imetyksen onnistumiseksi, ei tietämättömyydestä johtuvaa arvostelua tai kauhistelua.

Myös aiheeseen perehtynyt lääkäri, kättilö, doula tai imetysohjaaja voi olla hyvä viereläkulkija ja valmentaja. Imetyksen käynnistyttyä myös Imetyksen tuki ry:n imetystukipuhelin ja Facebook-ryhmä ovat hyviä paikkoja saada apua.

Rintojen aktivointi

Naisen rinnat voidaan aktivoida tuottamaan maitoa. Maidoneritys voidaan käynnistää uudelleen, relaktaatio, jos nainen on ennen synnyttännyt tai on ollut aiemmin raskaana. Nainen voi myös imettää, vaikka hän ei olisi koskaan ollut raskaana. Silloin tehdään käynnistetty laktatio.

Maidontuotantoa voi edistää stimuloimalla nännejä ja rintoja niin, että koskettelee niitä useita kertoja päivässä noin kuukauden ajan etukäteen. Tässä myös puoliso voi auttaa naista. Rintojen ja nännien manipulaatio valmistaa äitiä imetyksen intiimiyteen, antamiseen ja saamiseen. Stimuloimisen lisäksi voi myös kokeilla rintapumppua.

Lapsen ei tarvitse olla vauva voidakseen olla imetettävänä. Vielä 1,5–2-vuotiaankin voi opettaa rinnalle.

Maidonerityksen käynnistymiseen voi käyttää apuna myös imetysapulaitetta, jota käytetään vauvan imiessä samalla rintaa. Imetysapulaitteen avulla voi myös imettää, ja sillä voidaan antaa äidinmaidon korviketta, jos reaktiota tai käynnistetty laktatio ei onnistu, tai jos äiti ei halua kokeilla laktatiota.

Paras käynnistäjä on lapsi itse, mikäli hän suostuu rinnalle. Ihokontakti on tässä myös erittäin tärkeä auttaja. Imemisen lisäksi pumppataan tai lypsetään – mielellään parin tunnin välein ympäri vuorokauden.

Parasta ravintoa

Imetyksen onnistuminen vaatii paljon työtä. Adoptioerheiden kohdalla vaikeaksi asian tekee se, että harvoin on tiedossa etukäteen, milloin adoptiolapsi tulee perheeseen.

Maidonerityksen käynnistyminen vaatii paljon vaivaa ja aikaa.

Äidinmaidon määrään pätee kysynnän ja tarjonnan laki – mitä enemmän kysyntää eli pumppausta, lypsämistä tai lapsen imemistä on, sitä enemmän maitoa erittyy. Adoptioäitien kohdalla maidon määrä saavuttaa huipunsa noin 12 viikon kuluttua maidon nousemisesta.

Adoptioäidin rintamaito ei yksin riitä vauvan ruokkimiseksi. Tärkeää on huolehtia vauvan riittävästä ravinnon ja nesteiden saamisesta seuraamalla painoa sekä pissä- ja kakkaippojen määrää. Imettää voi niin pitkään kuin se tuntuu äidistä ja lapsesta hyvältä. Ihmislapsen biologinen vieroittautumisikä rinnasta on 2,5–7 vuotta.

Äidinmaito ei koskaan lakkaa olemasta hyvää ravintoa. Tämä koskee myös adoptioäitien maitoa. Adoptioimetyksessä, kuten muussakin osittaisimetyksessä, on tärkeää muistaa, että niin imetus kuin pulloruokintakin ovat paljon enemmän kuin pelkkää syömistä – ne ovat läheisyyttä ja vuorovaikutusta. Elämää ylläpitävää rakkautta. ♦

*Kirjoittaja on doula, imetysohjaaja (WHO) ja kotimaasta vauvana adoptoitu, www.facebook.com/varataivas. Asiantuntija-apuna artikkelissa oli kättilö ja imetysohjaajakouluttaja (IBCLC) **Petronella Sevelius**, www.mammae.fi.*

Sanniella koki imettämisen hyväksi tavaksi rakentaa kiintymyssuhdetta.

Adoptioäiti alkoi imettää

Utopistiselta tuntunut urakka kantoi hedelmää, ja imetyksestä tuli äidille ja tyttärelle maailmaa mullistava kokemus.

MATLEENA OLI vuoden ja yhdeksän kuukautta, kun hän näki vauvan imemässä rintaa. Hän oli ollut puoli vuotta kotona. Vaikuttuneena hän ryhtyi avaamaan äitinsä nappeja, ja **Sanniellan** mielessä läikähti: voisikohan tämä onnistua meiltäkin?

”Olin imettänyt aiemmin kahta biologista lastani, joten imetus oli tuttua. Uskon kuitenkin, että tämä on mahdollista kaikille, oli imettänyt aiemmin tai ei.”

Kotona Sanniella antoi rinnan Matleenaalle, joka otti heti oikean imuotteen, vaikkei häntä ollut aiemmin imetty.

”Matleena nukahti rinnalle. Se oli käsittämätön hetki. Tämä lapsihan osaa ja haluaa imeä ja rauhoittuu rinnalle. Kaikki on nyt vain minusta kiinni.”

MATLEENA OLI OLLUT tähän asti valikoiduttomasti kiintynyt eikä rauhoittunut syliin. Hän imi jatkuvasti sormiaan.

”Jo ensimmäisen kuivaimetykserran jälkeen sormien imeminen jäi. Se oli hämmentävää.”

Sanniella pumppasi kahdeksan kertaa päivässä vartin kerrallaan. Samalla Matleena imi toista rintaa, josta ei tullut mitään. Mielessä oli epäily, voiko tämä onnistua. Rinnat muuttuivat, mutta maitoa ei tullut.

Kahden viikon päästä Sanniella sai metoklopramidia, joka auttoi herumiseen, vaikka imetus olisi onnistunut ehkä ilman. Tärkeintä on mekaaninen ärsytys.

”Eräänä yönä Matleena sanoi imiesään: ”maitoa”. Olimme onnistuneet.”

IMETYS MUUTTI yllättäviäkin asioita. Yhtäkkiä Matleena ja Sanniella tuoksivat samalta. Sanniella myös tunsu Matleenaan kohtaan samanlaista vetoa kuin äidit tuntevat vastasyntyneitä kohtaan. Se oli alkukantaista ja jännittävää.

Sanniella kävi myös hypnoosissa, joka auttoi luomaan mielikuvia imetyksestä.

Sanniella kannustaa kokeilemaan imetystä, vaikka se on adoptioäitien keskuudessa yhä tabu. Ikää tärkeämpää on se, onko lapsi kiinnostunut olemaan rinnalla. Nyt ekaluokkalainen Matleena rakastaa yhä syliä ja hakeutuu vanhempiensa lähelle.

”Matleenaalle imetus oli maailman tärkein asia, juuri se, mitä tämä lapsi oli halunnut.” ♦